

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Žlindra v državnem zboru.

Voditelj duhovniške stranke dr. Ivan Šusteršič je končno vendar padel v jamo, katero je drugim kopal, in če ga bo duhovščina iz blata vlekla, bo le samo sebe osmradila.

Znano je, kaj je dr. Šusteršič počel z žlindro, da bi spravil kmetijsko družbo in njenega tajnika ob dobro ime. Vsled tega se ga je prijelo ime »Doktor Žlindra«. Zadnjič je nemški poslanec Stein v državnem zboru zaklical Šusteršiču »Doktor Žlindra«, in ko ga je Šusteršič vprašal, kaj hoče s tem reči, mu je dejal Stein: Z Vami jaz sploh ne govorim, ker se je Vam že trikrat »šuft« reklo, Vi ste pa to mirno vtaknili.

Dne 26. aprila je stvar prišla spet na razgovor, in tu jo je dobil dr. Šusteršič z gajžlo, da bo pomnil. Ta razprava je tako-le tekla:

Dr. Šusteršič se je namreč oglasil za popravek, rekši, da je bil razžaljen, ne da bi bil dal za to kak povod. Mogel bi zahtevati, da se izvoli grajalni odsek, toda važna dela, katera ima zbornica rešiti, so ga napotila, da ne zahteva grajalnega odseka. Če bi bil pa novič žaljen, stori to prav gotovo.

Posl. Stein: Šusteršič se izgovarja na zbornico, da bi mu ne bilo treba zahtevati grajalnega odseka. Wolf: To dete, noben angelj ni tako čist.... Stein: Človek bi se moral smejati, da bi obolel, ko vidi, s kako svetohlinskim obrazom ta mož zatrjuje, da nikogar ne žali, pač pa da je bil on žaljen. Opozarjam na to, da je v neki tajni seji Šusteršič zaklical poslancu Wolfu »sprideni študent«, posl. Eisenkolbu pa »osel«. (Klici: On prvi.) Umeje se ob sebi, da je on prvi zaklical, ne da smo ga izzvali, ker imamo boj z drugimi ljudmi, kakor je dr. Šusteršič. Klici: Hvala Bogu! Iro: Šele potem smo klicali: Tomaževa žlindra. Stein: Izjavljam, da sem zaklical »Doktor Žlindra«, in da bom ta medklic tudi v prihodnje rabil, kadar se mi bo primerno zdelo. Ta medklic nikakor ni neparlamentaren; to ni psovka. Klici: kaj pa je z žlindro? Ako zbornica želi, sem pripravljen javno pojasniti, kaka zveza je med žlindro in dr. Šusteršičem. Bojim pa se zelo, da utegnejo pojasniti, in kar imamo pripravljenega, Šusteršiču kot voditelju slovenskih kmetov postati prav neprijetna. Ker torej moj medklic »Doktor Žlindra« ni žaljenje in jaz dr. Šusteršiču nisem zaklical »šuft«, ampak sem le zahtevana pojasnila odklonil z besedami: »Z Vami ne občujem, ker se Vam je reklo »šuft« ne da bi na to odgovorili.

Posl. Šusteršič je priznal, da je zaklical Wolfu »sprideni študent«. Jaz nikogar ne sodim po tem, kaj je studiral nego po tem, kar je storil, in zato tisti medklic ni bil žaljiv. (Viharna veselost.) Opozoril sem samo na dejstvo, da tovariš Wolf šol ni dokončal. Moja navada sploh ni, da bi koga žalil. (Živahni medklici in klic: Posl. Peška mu je že zaušnico ponujal, ker se je neparlamentarno obnašal.) Šusteršič: Posl. Eisenkolbu nisem zaklical tiste psovke, ki se mi očita. Völkl: Kaj je s Tomaževo žlindro, to bi radi vedeli. Šusteršič: Jaz v tem oziru nisem ničesar storil, kar bi zadelo mojo čast. Pripravljen sem podvreči se izreku častnega sodišča. Stein: Okrajno sodišče je nad Vami že izreklo sodbo. Šusteršič: Sodišče je v razlogih izrečno reklo, da moja osebna čast ni zadeta. Stein? Da ste svojo čast s Tomaževo žlindro zamazali, to je izreklo okrajno sodišče. Šusteršič: To ni resnično! Če je pa nečastno, da sem kot načelnik »Gospodarske zveze« isti daroval 2000 K, da so člani dobili žlindro ceneje, potem sem storil nekaj nečastnega. — Končno je dr. Šusteršič zahteval, ker ga je posl. Stein novič razžalil, da se izvoli grajalni odsek. Stein: Ki naj preišče Vašo korupcijo. Šusteršič: Gospodje naj si zapomnijo, da je prav po ceni koga žaliti... Stein: Ki se zmaže kakor Vi... Šusteršič: ... o katerem se ve, da je prepričan katoličan... Dr. Schalk: Vi ste bili že liberalec, Vi ste bili sploh že vse. (Vsakovrstni medklici in burni prizori.) Šusteršič: To je prav po ceni, koga žaliti, če se o njem ve, da se kot prepričan katoličan na noben način ne bo dvobojeval. Wolf: Vi ste me samo zagadelj imenovali spridenega študenta, ker ste vedeli, da Vas kot katoličana ne pozovem na dvoboj. Šusteršič: Zmerjajte me, kakor hočete, jaz se ne bom nikdar dvobojeval.

Posl. dr. Schalk je potrdil, da je Šusteršič v tisti tajni seji poslanca Wolfa in Eisenkolba na najumazanejši način napadel. Ko je posl. Stein rabil izraz »žlindra«, je Šusteršič kakor kak propovednik križarske vojske skočil k posl. Steinu in ga vprašal, kaj hoče s tem reči. Šusteršič trdi, da se mu v tej zadevi ne more nič družega očitati, kakor da je daroval 2000 K »Gospodarski zvezi«, da bi mogla Tomaževo žlindro ceneje prodajati. Ta izgovor je v pravi luči pokazal njegovo svetohlinstvo. Vprašati se mora namreč, v kakih razmerah je to svoto daroval. Da ukrade kmetijski družbi kranjski dobro ime, je »Gospodarska zveza« izjavila, da prodaja žlindro cenejše, kakor kmetijska družba. Ta je prodajala Toma-

ževo žlindro po 2 goldinarja 90 krajcarjev in je na vrh plačala 25 kr. »Gosp. zveza« je prodajala po 2 gld. 64 kr. in izgubila pri 100 klg. 50 kr. Od vseh strani, zlasti od »Gosp. zveze« se je »Kmetijski družbi«, očitalo, da je kmetom s predrago žlindro ukradla 3600 K na leto. Šusteršič je namreč svoj dar zamolčal, da bi mogel kmetijski družbi očitati namen goljufige, dasi je ta namen prej imela nasprotna stranka. Zdaj pa se je dokazalo, da je »Gospodarska zveza« kupila manjvredno žlindro... Malik: Goljufiga! Katoliška sleparija! Dr. Schalk: ... in jo za polnovredno prodajala. Jako častivredni kmetijski družbi so se v demagogičen, umazan namen očitala dejanja, katera so tisti storili, ki so jih jej očitati. Župan Svetlin, ki je Slovenec in ne kak sovražen Nemec, ki je dejal, da ima Šusteršič od žlindre umazane roke, in da je bil Šusteršič malomaren poslanec, ki je delal samo za farško bisago, je bil, ko ga je Šusteršič tadi tega tožil, pri prvi in pri drugi sodnji oproščen. (Velikanska senzacija. Klici: Čujte! Čujte!) Iro: Ker je doprinesel dokaz resnice. (Živahno klicanje: Čujte! Čujte!) Dr. Schalk: Iz vsega tega se razvidi, da je klic »Dr. Žlindra« sicer žaljiv, da pa ga je Šusteršič v polni meri zaslužil.

Poslanec Wolf je pojasnil, da ni izpriden študent, nego da je izvršil vse šole ter dostavil, da njega Šusteršič ne more razžaliti.

Politični pregled.

Državni zbor. Minoli petek je bila dolga razprava zaradi trpinčenja vojakov. Različni govorniki so navedli upravnebovpipoče posameznosti o grdem ravnanju z vojniki. Stvar bo gotovo imela dober vpliv, kajti oficirji se bodo začeli bati. Isti dan je vlada predložila tudi načrt postave o zgradbi velikanskih kanalov.

Ustaja v Algirju. Francozi imajo v Afriki veliko deželo Algir. Tam je zdaj nastala revolucija. Več sto ljudi je bilo že umorjenih.

Vojna v južni Afriki. Angleži so zopet na raznih krajih dosegli več uspehov, Burov je vedno manj in manjka jim tudi orožja in živeža.

Dopisi.

Iz Belokrajine. Neznosno je stanje v naši občini. Nazadnjaštvo cvete v polni meri. Mračnjaki hočejo vsak pojav napredka v kalu zatreti, vsako napravo

ljudstvu v korist uničiti. Strast maščevalnosti, ostudna zavist, nikdar sita pohlepnost po bogastvu, polni lažihlepna srca naših odkritih in prikritih klerikalcev.

Vsako sredstvo jim je dobro, pa bilo satansko orožje, samo da morejo z njim doseči svoj namen — ugonobiti napredne za občni blagor vnete in požrtvovalne može. In kadar dosežejo svoj ugonoblja-joči namen, od veselja kriče in tulijo: »Vera je rešena!«

Ako se zasačijo mežnar in njegovi agitatorski pomagači pri tihotapstvu, mora krivdo nositi učilejstvo. Ako prekrši klerikalec postavo in ga zadene kazen, so vzrok temu napredni možje. Vsak, kmetu neljub pojav, natvezi se na rovaš onim, ki ne plešejo po farovških harmonikah. Lansko leto se je streljalo proti toči iz treh strelnih postaj, ki so last kmetijske podružnice. Akoravno je ta naprava v korist celi občini, vendar ni dovolil naš občinski odbor niti vinarja podpore. Nasprotno pa znajo naši klerikalni mogoč-neži ruvati in ščuvati proti vsaki dobri stvari, ki ni zrastle iz njih publih glav. Nesramno so lagali v katoliškem škofovem listu »Slovincu« proti tem občekoristnim napravam in onim osebam, ki so postavile te tri strelne postaje. Uničiti! — je bil njih bojni klic, in njih ščuvanje se je obneslo. Strelne postaje bodo letos stale le kot nem in tih znak grdega klerikalnega mračnjaštva. Nevrjetno je, da bi oni letos iz sklede zajemali, v katero so lansko leto pljuvali.

Kmetijska podružnica letos ne bode streljala proti toči, ker nima denarnih sredstev. Naznanilo pa se je tukajšnemu županstvu, da so temu strelne postaje na razpolago, ako hoče proti toči streljati.

Kakor se čuje, letos ne bode pri nas predavanja o vinorejstvu. Nedavno je bil prišel sem potovalni učitelj za vinarstvo, da bi imel predavanje. A žalibog, o predavanji ni nihče znal, razun onih dveh mož, ki bi bila morala oznaniti predavanje.

No, pa čemu to novotarijo poslušat, ko imamo preko tukajšnje domače rabe, črnega dudana kar na vagone. Boljše je, da roma denar v Reko, nego da bi se doma vinorejec trudil po vinogradih.

Roko na srce, bi vam klerikalnim kolovodjem zaklicali, ko bi vi sploh srce za našega trpina imeli.

Poglejte sosedno hrvaško občino Bosiljevo, katera je lansko leto poklonila veledušen dar 60 K tukajšnemu ognjegasnemu društvu. Vzemite si za vzor posojilnico v Črnomlju, ki prispeva vsako leto svoj prispevek za našo napravo, akoravno klerikalci pošiljajo svoj denar v »Ljudsko posojilnico« v Ljubljano. Kaj pa naše občinsko zastopstvo? Naša občina, ki je ognjegasno društvo ustanovila v proslavo Njega Veličanstva, pa dosihdob ni prikazala niti jednega vinarja. So pač vsi klerikalci jednaki! Grablje imajo povsod, da grabijo v svoje žepe, a vil ne poznajo, da bi dali.

Belokranjec ni slep, i on bo spregledal, ko odvrže črne očali, katere mu natikajo na nos klerikalni mračnjaki. Jedna sama ledena šiba, ali pa goreči plamen kakor leta 1888. mu pokaže svitlo solnce lepše pomladi. Takrat vam, mračnjaki, izbije trpin nikdar site grablje iz rok, katere so največ krive njegove bede. Potihnil bode njegov obupajoči glas: »Ne

bo, bogme, nikdar dobro!« in zavrgel vaš farovski bas: »Bude, bude — kada? — tada!« Možje! v napredku je spas. Naprej v boljšo, napredno bodočnost!

Iz Kozjega. (Dr. Jankovič — klerikalni »Paradeschimmel«.) Ga že imajo — svojega štajerskega Šusteršiča in kaj pridno paradirajo z njim ti prosvitljeni klerikalci. Saj pa je tudi za parado: lična mala postava, precej obsežen trebuh, ponosno zavihane brke, lepa kozja bradica in dobro namazan jeziček — kaj še hočete več?! Samo Šusteršičeva sv. Duha še ni postal deležen, no pa vendar je že »svet«. Vsaj »Slovenski Gospodar« in njegov dopisnik ga tako nazivata, ko pravita: »Da so slišali »svetega gospoda« tako govoriti...« Vrinila se je sicer mala tiskovna hiba, da stoji »svetnega« mesto »svetega«, toda to si čitatelj že sam popravi. Ta »sveti gospod« torej pridno »rajža« po klerikalnih shodih, in tam prodaja svojo pamet. Glavna točka mu je vedno »liberalizem«. V Št. Vidu je zadnjič »v navdušenih in živih besedah priporočal zborovalcem, naj se izogibljejo liberalcev«, dne 21. aprila pa je zopet v Šmarji imel »govoranco« o »liberalizmu in kmetu«. In povsod ima kolosalen uspeh. Ker pa je dosedaj najbrž vedno na nekaj pozabil, in da bode v prihodnje še lepše uspehe doživel, mu priporočamo, da na koncu svojega govora vedno dostavi sledeče: »Dragi kmetje, vi se čudite, da slišite iz mojih ust take besede. Toda povem vam, da jaz nisem klerikalec iz prepričanja in tudi ne govorim iz prepričanja, temveč le, ker imam zaveze nasproti škofu Napotniku in dekanu Žičkarju, kajti ta dva sta mi že veliko dobrega storila. Moram jima torej biti za sedaj še hvaležen in tako plesati, kakor piskata ta dva in duhovniki sploh. Človek sné lažje celo svojo častno besedo, kakor pa, da bi postal nehvaležen. Morda pa vendar enkrat minejo te moje zaveze in tedaj, dragi kmetje, postal bodem zopet to, kar sem bil — liberalec z dušo in telesom. Takrat vam bodem pa tudi dejanski — ne samo z lepimi besedami — pomagal s tem, da vam ne bodem več toliko računil za zdravljenje, kakor dosedaj in tudi ne bom več zaradi 78 vinarjev pretil s sodnijo!« — Bodate uverjeni, gospod doktor, da bode tem besedam sledil buren, nejenljiv aplavz. In Vaša slavohlepnost bode triumfirala.

Pojasnilo. V boljše razumevanje predidóčega naj služi sledeče: Dr. Jankovič je v večji družbi sam priznal, da ni iz prepričanja klerikalec, ampak da ima zavezo nasproti škofu Napotniku in Žičkarju. Nadalje se on ni zadovoljil s tem, da bi mu okrajni odbor — kakor poprej nemško-liberalnemu zdravniku — v slučajih uboštva plačal le zdravila, ampak zahteva in tudi dobi plačane ordinacije, vkljub temu, da prejema mesečno plačo od istega odbora. Ljudstvo sploh godrnja, kako drag^o da je Jankovič. Nekemu revnemu posestniku grozil je radi 78 vinarjev s sodnijo! In tako človeče upa si kmetom zatrjevati, da jim klerikalci le pomagati hočejo?! — Brezmejna nesramnost! — Kmetje, ali boste vendar enkrat pametni postali?!

Ponikva ob juž. žel. Na veliki pondeljek je čital mesto Čatežkega žup-

nika njegov kaplan škofov pastirski list. Duhovniki in lajiki trde, da ni fičenka vreden.

Naposled se je spomnil kaplan, da je o Veliki noči običajno deliti pisanke. Ker jih pa ni imel, menil je, da je dovolj in dobro, ako farane malo »nafarba«! Nagovarjal je namreč stariše, naj kupijo otrokom katekizme ter trdil obenem, da kupuje država vse druge šolske knjige, samo katekizmov ne. Že tisti, ki ima vseh petero čutov na pravem mestu, ve, da temu nikakor ni tako, da žrtvuje država za šolstvo toliko, kakor nič. Le našemu kaplanu še morda ni to znano, ali pa je hotel iz zgorajšnjega namena svojo čredo »nafarbati«.

Ponikovljani pa so se grede iz cerkve smejali kaplanovi »pisanki« ter dejali: Ako hoče kaplan na vsak način imeti katekizme, naj poseže sam v žep in preskrbi vsaj revne otroke z njimi. Če je imel o Žičkarjevi agitaciji denarja za nepotrebne smodke in literčke, imel ga bo gotovo tudi za potrebne katekizme.

Cerkveno petje vzbuja pri nas splošno veselost. Na deželi se sicer ne more bogve kaj zahtevati, vendar se sliši ponekod petje, ki ugaja tudi muzikalno izobraženim ljudem. Pri nas pa cvili in brbevka par »pevcev«, kakor da pojejo skozi »kolačevo luknjo«. Bilo bi lahko bolje, pa naš organist prebera rajši za farovško kuharico fižol, kakor da bi se bavil s cerkvenim petjem. Pa še hud je, če se mu očita zanemarjanje petja in zmerja farmane s »trotniki«. Kaj ko bi mu farmani povedali, kdo je »trotl«. Priliko imajo, kadar pride s »puto« ali »žakljem« po že itak plačani bernji. Ponikovljani se štejejo med zavedne kmete; ne dajo se od vsacega pritepenca zmerjati. Organistu pa bodo dovolili???

Šmarje pri Jelšah. Vsak berač svojo mavho hvali in čuditi se ni, če farovski gospodje hvalijo svojo politično mavho, to je svoje »Katoliško politično in izobraževalno društvo« v katero bi radi kmete vtaknili. Toda zavedni kmetje se ne bodo dali vtakniti v to mavho in bodejo raje pristopili k »Slovenskemu kmetskemu društvu«, kjer so drugi njihovi tovariši. Duhovniki so naredili v šmarskem okraju razpor med kmeti in bodejo sedaj podpihovali kmete, da se bodojo ti med seboj prepirali. Duhovniki si mislijo, dokler se kmetje med seboj prepirajo, se mi lahko veselimo. Sedaj se mnogo piše o shodu »Slovenskega kmetskega društva«. Tisti listi, kateri so lastnina duhovnikov, in v katere pišejo duhovniki, se jeze, da je bil shod tako močno obiskan, in ker si ti farovski pisuni, ki nimajo cel dan nič dela, ne morejo jeze drugače ohladiti, za to v listih napadajo udeležence shoda in se lažejo, da je bilo na shodu le kakih 200 ljudi. Koliko je neki potem bilo ljudi na shodu »Katol. polit. društva«? V razmerji nič več, kakor petdeset. Vsak, ki je bil na shodu in vsak, kdor pozna velikansko dvorano v Jagodičevi gostilni, ve, da gre v isto nad 1000 ljudi, če stojijo drug pri drugem, kakor so stali na shodu »Slov. kmetskega društva«. V pomirjenju duhovnikov pa bode povedano, da so se udeleženci po zaključku shoda in pri odhodu iz dvorane pri dveh vratih štelili in to zaradi tega, ker se je vedelo, da bodejo farovski poročevalci v liste z lažjo utajili število ude-

ležencev. Tudi se lažejo klerikalni listi, da so bile na shodu »Sloven. kmetkega društva« ženske. Niti ene ni bilo v dvorani; pač pa so bile na shodu »Katol. polit. društva«, kar je popolnoma umevno, ker ženske se vedno rade pode za duhovniki in menda so te celo sami pripeljali seboj svoje kuharice, deklet, mežnarice in druge prijateljice debeloličnih farovških gospodov. Najhuje pa skli duhovnike, da so kmetje izrekli nezaupnico poslancu dr. Ploju, katerega celo imenujejo pridnega kmetkega poslanca. Moj Bog — hofrat, pa pridni kmetki poslanec in za kmeta bo kaj storil! Kmet bode za kmeta kaj storil, ne pa hofrat. Nasprotno pa je kmet storil za hofrata, da mu je podelil čast poslanca, s katero si bode hofrat znal še kako večjo čast doseči, in čast je mast, pravimo kmetje. Naj pišejo farovski listi kar hočejo, nezaupnice, ki so jo kmetje izrekli soglasno poslancu dr. Ploju, ne bodejo spravili s sveta. Izrekli pa so jo, ker jo je zaslužili, kajti storil ni ničesar za kmeta, pač pa je s svojim postopanjem nasproti svojim tovarišem slov. poslancem dosegel, da so se ločili iz hrvatsko-slovenskega kluba, in da so sedaj slovenski poslanci razcepljeni v tri klube. Čujemo, da se dr. Ploj v nekem nemškem listu pere zaradi nezaupnice in opravičuje svoje postopanje. Hofrat dr. Ploj neki ne zna dobro slovenski govoriti, še manj pa pisati in zato se v nemških časnikih zagovarja. On je slovenski kmetki poslanec. — Za koga neki le piše nemški? Morda za ministre, da bodejo videli, kako je čist in neomadeževan, in da nič ne smrdi po kmetu.

Domače in razne novice.

Šusteršič obsojen. Dan sodbe za dr. Šusteršiča je bil 1. maj. Poslanska zbornica se je bavila ta dan z žlindro, in splošno mnenje je, da za dr. Šusteršiča ni več prostora v državnem zboru, in da njegova stranka, ako je stranka dostojnih ljudi, tega moža ne more več držati. V imenu grajalnega odseka je poročal dr. Kramar, ki je bil voljen na zahtevanje dr. Šusteršiča (glej prvi članek) ki je rekel, da je dokazano, da je Šusteršič v boju zoper »kmetijsko družbo« rabil sredstvo, ki ni pošteno. Dr. Dyk je predlagal, naj se Steinu zaradi Šusteršičevih pritožb izreče graja. Potem je govoril dr. Šusteršič. Celo njegovi najbližji somišljeniki mu zamerijo, da se je v tej zadevi sam oglasil. Poslušalo ga je k večjemu kacij 20 poslancev, a ko je končal, se niti njegovi pristaši niso upali mu pritrditi. Vladala je grobna tišina. Tekom govora se je Šusteršič zapletel v prepir s Steinom. Nastal je buren prizor, na kar je Stein rekel Šusteršiču: Ali hočete, da Vam založim nekaj zaušnic? Končno je rekel Šusteršič, da mu je vse jedno, kaj zbornica sklene, on da je stvar sprožil samo zategadelj, ker jo je sodišče s krivično sodbo v napačno luč postavilo. Ko je Šusteršič končal, je Malik zaklical: Ali Vas ni prav nič sram v lastni zadevi tako govoriti? Govoril je na to dr. Schalk, ki je Šusteršiča neusmiljeno ožigosal. Rekel je, da Šusteršič zlorablja vero za politične kupčije, razložil celo zadevo z

žlindro, vprašal, koliko kmetov je Šusteršič že pregnal z njih sveta, da je zopet dobil tistih 2000 K, ki jih je daroval »Gospodarski zvezi« in dokazoval, da se je kmetom manjvredna žlindra prodajala kot polnovredna. Iro: Tako goljufajo klerikalni sleparji ljudstvo! Potem je govoril dr. Tavčar. Šusteršič se je bil pri koncu Schalkovega govora vrnil v zbornico, a ko je začel govoriti Tavčar, je zopet odšel. Okrog Tavčarja se je zbrala vsa zbornica in ga poslušala z napeto pozornostjo. Tavčar je obširno pojasnil ves način Šusteršičevega bojevanja, zlasti tudi zadevo z žlindro. Uprav silni utis je naredilo to, da je Tavčar povedal, da je prišel k njemu bivši ravnatelj »Gospodarske zveze« in vprašal, kaj naj stori, ker zahteva Šusteršič od njega, da podpiše dolgo izjavo glede žlindre. Tavčar mu je rekel, naj stori kar hoče in kar more vzeti na svojo vest. Pozneje je bivši ravnatelj zopet prišel k Tavčarju in mu povedal, da je črtal dve strani v tisti izjavi, ki jo je od njega zahteval Šusteršič. Tavčar ga je vprašal, če more na to priseči, česar v izjavi ni prečrtal, na kar je bivši ravnatelj rekel ne, priseči ne morem. (Občna velikanska senzacija.) Ko je dr. Tavčar hotel nehati, se mu je od vseh strani klicalo: Nadaljujte, počenjanje tega človeka se ne more dovelj stigmatizirati, na kar je Tavčar nadaljeval. Za Tavčarjem je še obširneje govoril Plantan, ki je krepko ožigosal gospodarski švindl, ki ga uganjajo klerikalci na Kranjskem. Potem je Schalk v imenu nemškoradikalnih poslancev slovesno izjavil, da njegova stranka od slovenskih liberalcev ni dobila nikacega materijala, in da slovenski liberalci niso čisto nič vplivali na nemške radikalce, naj to stvar sprožijo. Schalk je dejal, da ima še veliko materijala na razpolaganje, da pa ga ni porabil, ker mrliča neče tepsti. Potem se je začelo glasovanje o predlogih. Prvi predlog, da se Steinu ne izreče graja radi besed »Z Vami ne govorim, ker se Vam je trikrat reklo šuft«, je bil skoro soglasno sprejet. Drugi predlog, da naj se Steinu ne izreče graja radi besed »vi imate od žlindre umazane roke«, je bil sprejet s 182 proti 33 glasom. Tretji predlog, da naj se izreče graja poslancu Steinu zaradi besede »Žlindra«, ker je to psotka, pa je bil s 118 proti 103 glasom odklonjen. Šusteršič je torej popolnoma obsojen.

Radikalizem laških duhovnikov. »Edinost« poroča, da ima tržaški škof v rokah protest in tožbo, podpisano od vseh duhovnikov, ki se zbirajo okolo »Amica«, v kateri zahtevajo, da naj se slovenski jezik popolnoma izključi iz tržaških cerkva. In v Trstu je 30.000 Slovencev.

Celjske državnozborske volitve pred državnim sodiščem. Dne 25. pr. m. je državno sodišče razsodilo o slovenskih pritožbah zastran sestave volilnih imenikov za zadnjo državnozborsko volitev v celjski mestni skupini. O jedni pritožbi je državno sodišče odredilo nove poizvedbe, druge pritožbe pa je odbilo kot neutemeljene.

Novi napadi goških junakov. Iz Goč pri Vipavi se nam piše: Hujskanje kurata Ferjančiča v cerkvi proti liberalcem in liberalnim časopisom je zopet na dnevnem redu, in sadovi tega hujskanja

pokažejo se ob vsaki priliki. Te dni so kuratovi tolovaji zopet napadli nekaj udovbralnega društva »Triglav«, ko so se mirno vračali domov iz župancve gostilne ter dva izmed njih občutno s kamenjem po glavi potolkli. Prostomislec človek pri nas že ni več varen svojega življenja, in zdi se, da je klerikalcem res vse dovoljeno.

„Narodni dom“ v Trstu. »Tržaška posojilnica in hranilnica« je te dni kupila v Trstu hišo za dogovorjeno kupnino 320.000 kron, in sicer v namen, da se jo čim prej poruši ter na istem mestu sezida novo štirinadstropno poslopje, v katerem bode prostora za urade posojilnice, za veliko dvorano, za telovadnico in slovenska društva sploh, nadalje za tiskarno in za kavarno. Živio tržaški »Nar. dom«.

Deželni zbor istrski se letos baje zopet skliče v Poreč, in je torej končano njegovo potovanje zdaj v Pulj, zdaj v Koper. Istrski Slovani smatrajo to kot nov poraz Slovanov, češ, da je bil deželni zbor preložen iz Poreča iz ozirov na osebno varnost slovanskih poslancev, za katero pa je bilo v Kopru in v Pulju prav tako slabo preskrbljeno, kakor v Poreču.

Ljubavna žaloigra. Te dni je v Ljubljani sedlar Pavel Vizjan napadel z nožem svojo bivšo ljubo, 22 let staro Terezijo Koščakovo iz Šmarjete na Dolenjskem. Prizadejal jej je štiri smrtnonevarne rane v hrbet, v trebuh in v vrat. Pavel Vizjan, sin Antona Vizjana, posestnika v Spodnji Šiški, rojen 1866, sedlar pri svojem bratu na Rimski cesti, seznanil se je bil s Terezo Koščakovo, ko je ta lansko leto služila pri njegovem očetu. Mlado, lepo deklet je Pavla Vizjana kmalu vlovilo v svoje zanjke, in razvilo se je med njima ljubavno razmerje, ki pa je trajalo le toliko časa, dokler je bila Tereza Koščak pri Vizjanu. Pred kakimi tremi meseci je menda Tereza Koščak morala zapustiti službo v Spodnji Šiški in preselila se je v mesto, kjer je dobila službo pri Urbasovih. Z izstopom iz službe pri Vizjanu se je ohladila ljubezen do Pavla Vizjana, in ta revež je trpel vsled ljubosumnosti hude muke. Obiskoval je večkrat Terezo Koščakovo, in jo nagovarjal, naj bode še njemu prijazna, in celo denar jej je ponujal, pa vse to ni nič pomagalo. Rezka je ostala trdosrčna proti njemu. V zadnjem tednu je poskusil Pavel Vizjan še enkrat se približati svoji izvoljenki in jej je pisal, da bi mu dala rendezvous. Dovolila mu je za 28. pr. m. popoldne res sestanek, ali prišla ni sama, marveč je imela seboj nekega mladega spremljevalca. P. Vizjan menda ni govoril z njo, pač pa je parček zasledoval na Rožnik, kjer pa mu je izginil izpred oči. Vsled jeze se je napil, in to mu je zmešalo glavo, da je v ponedeljek šel k Urbasovim in tamkaj napadel Terezijo Koščakovo. Le-ta je bila prišla ravno s trga domov, ko stopi k njej v kuhinjo Pavel Vizjan in jo, izročivši jej neko pismo, sune z odprtim nožem v vrat. Koščak je zavpila in je hotela bežati najpopred v stanovanje svoje gospodinje, ker pa so bila vrata zaklenjena, je bežala v svojo sobo. Pavel Vizjan je tekel za njo in jo je med begom z nožem sunil dvakrat v hrbet in potem v sobi še enkrat v trebuh, da se je zgrudila na tla. Vizjan je hotel po storjenem činu pobegniti, toda na stopnicah sta ga prišla hlapec Franc

Fister in ujetniški paznik Ivan Koder, ki sta na dvorišču slišala vpitje in na isto tekla v hišo. Pavel Vizjan je imel še vse krvave roke, ko sta ga navedenca ustavila in odgnala nazaj v drugo nadstropje, kjer je v sobi za posle ležala na tleh v krvi kuharica in rohnela. Tudi v kuhinji in na hodniku je bilo mnogo krvi. Poslali so takoj po zdravnika in po policijo. Došli redar je Pavla Vizjana uklenil in odgnal v zapor. Nož, s katerim je izvršil zločin, so našli še ves krvav pri njem v žepu. Prvo zdravniško pomoč sta dala Tereziji Koščakovi doktorja Gregorič in Hoegler, ki sta zavezala rane in odredila, da se odpelje z rešilnim vozom v deželno bolnico, oziroma je dr. Gregorič ponesrečenko spremljal z rešilnim vozom sam v deželno bolnico. Ko se je izvršil zločin, je bila v II. nadstropju le gospodična Marija Urbasova, katera je bolna in je bila v sobi. Na vpitje je pri vratih pogledala in neki videla, da se kuharica z neznanim človekom bori, česar pa se je tako prestrašila, da potem ni nič več videla in slišala. Glas o nameravanem umoru kuharice Terezije Koščakove se je hitro raznesel po šentpeterskem predmestju, in najedenkrat se je nabralo pred Urbasovo hišo vse polno radovednega občinstva, ki se še potem ni razšlo, ko so Koščakovo že z rešilnim vozom odpeljali. Pavel Vizjan je na vprašanje, zakaj je napadel svojo poprejšnjo ljubimko, dejal, da nič ne ve, kaj mu je prišlo v glavo. Jezil se pa je nad Terezijo Koščakovo, ker ga je ta pri znancih opravljala. Domneva se, da Pavel Vizjan ni duševno normalen človek, ker se, kakor vedo ljudje pripovedovati, včasih prav sumljivo vede, in ima tudi dva brata, ki sta oba na umu bolna in se jeden od teh nahaja v blaznici. Mogoče je torej, da je Pavel Vizjan izvršil zločin, ko se mu je res zmešalo v glavi. Policija ga je takoj popoldne izročila deželnemu sodišču, kjer se bode vršila nadaljna preiskava. Razun rane na vratu so tri druge rane Terezije Koščakove smrtnonevarne, a je vendar upati, da se ji ohrani življenje.

Za narodno nošnjo. V Petrogradu in v Moskvi sta se ustanovili društvi ljubiteljev narodne nošnje. Število členov moskovskega društva (Moskvičev in drugih, izven Moskve živečih), doseglo je do te dobe okolo 300 duš. Tudi po drugih večjih središčih Rusije se prav živo deluje potom časopisja na to, da se odpravijo tuje, ne le drage, nego često celo smešne obleke, in da se uvede narodna obleka.

Slovenec pred ameriški porotniki. V Creat Falls Montu v Ameriki so porotniki sodili v minolem mesecu Jakoba Vertina, ki je bil rojen na Kranjskem. Jakob Vertin je lani na sv. večer ustrelil svojega 21letnega sina Ivana. Porotniki so se posvetovali celih 35 ur. Le s težavo so se združili in potrdili, da je Jakob Vertin kriv. Ko je peljal stražnik Vertina v dvorano, da se mu bo prečitala obsodba, je bil ves bled in tresel se je po vsem životu. Nekaj časa je bil miren, potem pa je zopet začel jokati in klicati sina Ivana. Vertin je bil obsojen v dosmrtno ječo.

Deklica na vojaškem naboru. V Eibiswaldu je prišla k vojaškemu naboru dne 17. pr. m. zala deklica v ponosni gornještarski noši. Za klobukom je imela običajen velik »pušlec«, iz nedrij pa ji je molel zmagovito — pozivni listek. V rojstno knjigo so bili namreč namesto imena »Alojzija« zapisali »Alojz«. Vendar ni bila — »taubliht«.

Loterijske srečke.

Gradec , 27. aprila.	11, 20, 4, 42, 65.
Brno , 3. aprila.	75, 39, 70, 47, 76.
Dunaj , 27. aprila.	89, 85, 25, 41, 76.
Linc , 20. aprila.	77, 47, 10, 72, 39.
Praga , 24. aprila.	52, 24, 87, 23, 35.
Trst , 20. aprila.	74, 34, 23, 7, 19.

Tržne cene v Ljubljani

27. aprila 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povejen, kgr.	1	70
Rež, "	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	20	Jajce, jedno . . .	—	5
Oves, "	14	80	Mleko, liter . . .	—	20
Ajda, "	13	40	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje	1	32
Koruza, "	12	80	Svinjsko	"	160
Krompir, "	5	—	Kostrunovo	"	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec . . .	1	50
Grah, "	—	40	Golob	—	50
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	4	80
Maslo, kgr.	2	60	Slama, "	4	40
Mast, "	1	40	Drva trda, klfr.	8	—
Špeh svež, "	1	32	" mekka, "	5	—

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Otvoritev podružne trgovine.

Naznanjam, da sem izven svoje, pred enim letom otvorene

trgovine z mešanim blagom na Javorniku

odpri sedaj tudi filijalko v hiši g. A. Kolbi-na, katero sem založil posebno z železnino, vsakovrstno kuhinjsko opravo in posodo, okovi in orodjem za mizarje in kovače in z vsim potrebnim orodjem za poljedelstvo. Naročujem tudi vsakovrstne stroje, štedilnike, železne peči, traverze in sploh vse stvari te stroke po nizkih cenah.

Imam tudi posodo iz porcelana in glačevino vsake vrste v zalogi. Upeljal bom tudi navadno železo in jeklo za kovače in ključarje, ter se priporočam: mizararim, kovaškim, ključarskim in stavbenim mojstrom in sploh vsemu občinstvu za obilen obisk, zagotavljajoč točno postrežbo in dobro blago po najnižjih cenah.

Štefan Podpac

trgovec na Javorniku, Gorenjsko.

(821—3)